

have for. Jeg havde troet, at det paa ingen Maade vilde have været saa vanskeligt at komme derigjennem. Jeg havde ment, og det har jeg tænkt mig i mange Aar, at den bedste og retfærdigste Maade at faae Tienden ydet paa maatte være i Penge, og naar der skal ydes Pengebidrag istedetfor Korn, gad jeg dog nok vide, paa hvilken Maade disse Pengeydelse kunde bestemmes, naar man ikke vil holde sig til Kapitelstaxten, enten man nu vil holde sig til den Kapitelstaxt, som en Gang er tilstede, eller man vil fastsætte den paa den Maade, som Udvælgets Flertal har foreslaaet. Enten dette Sidste nu er heldigt eller ikke, lader det sig ikke negte, at Flertallet har gjort det af Hensyn til, hvad det anser for retfærdigt og rigtigt, og naar man tænker sig f. Ex. Forholdene i Nærheden af Kjøbenhavn, hvor Kornpriserne maaste nok ikke ere saa lidt høiere end Kapitelstaxten, viser det sig ogsaa, at Flertallets Tanke ikke er ugrundet, om end Forholdene kunne være anderledes i forskjellige andre Egne af Landet. Naar det er blevet gjort gjældende, at Tiendetagerne, enten de nu skulle kaldes Ciere eller Modtagere — Pengene faae de ialtfald — kunne faae udover Kapitelstaxten een eller et Par Mark pr. Lønde, ja saa er det jo et Forhold, som vi godt kjende, men det tvinger os til at sige, at vi høre os ikke for disse Forhold som Retfærdighedsforhold. Der er sagt af Andre, at der er Egne, hvor Tiendetagerne ikke kunne opnaa Kapitelstaxtens Pris; og det er heller ikke fremmedt for os Landboere. Enhver af os kan i Regelen faae noget over Kapitelstaxten paa enkelte Læder af Aaret for vort Korn, naar vi have særlig kraftige Maskiner at rense det med, — men det kan ikke være Meningen, naar Talen er om Ydelse af Tienden in natura, at det skal være Tiendeydernes Pligt at levere Korn af den Bestaffenhed; det maa være Meningen, at det skal være almindelig renset Korn, og derfor paastaar jeg, at Kapitelstaxten er den bedste bestemmende Pris i denne Henseende. At Kapitelstaxten ikke kan være tilfredsstillende paa den Maade, den nu bliver sat, er mig ubegribelig, vi faae det vanskelig bedre. At Tiendetagerne kunne faae lidt høiere Pris for deres Korn hos Kjøbmanden, er, som sagt, vel nok rigtig, og navnlig gjælder det jo naar Talen er om Mænd som min ærede Genbo (Holstein-Holsteinborg), der rigtignok ikke vil hedde Godsseier, thi Kjøbmændene sætte særlig Pris paa at beholde det Slags Kunder, men det at de kunne taale at give Mere end Kapitelstaxten til dem, er ikke paa Grund af Tiendefornets høiere Verdi. Man maa derfor ikke i det danske Folketving fremføre det som en Retfærdighedsvægt, hvorefter vi skulle veie Sagen. Det kan man ikke gaa ind paa eller høre sig for. Der er dog vist Ingen af os, som ikke ville, at saavel dette Lovgivningsværk som alle andre skal være saa retfærdigt og billigt som muligt baade for den Ene og den Anden. Jeg havde troet, at, hvad

der her kunde have været den værste Knude at løse, havde været Opmaalet, men det skal jeg, som Forholdene nu ere, ikke røre ved. Men det har forundret mig, at Tiendetagerne, eller dem, som modtage Tienden, f. Ex. Præsterne, ikke forlængst ere blevne kjede og trætte af, at Sogneboerne skulle kjøre med deres Tiende til den Kjøbmand og saa med en anden Tiende til en anden Kjøbmand, og hvor Udskyfningen, som det er blevet nævnt, er kommet saa vidt, at det gaar i Skjæpper og Tjeringkar, er det uheldigt at Yberne skulle tvinges til at levere Tienden in natura. Det er ikke heldigt og det er ikke rigtigt. Vanskeligheden ligger i, at vi komme ind paa det, som skrider ind paa Eiendomsretten; jeg vil, som sagt, gjerne være med til at gjøre det saa retfærdigt som muligt. Kan det ikke løses uden at det kommer fra Regjeringen — og det er nok muligt — saa vil jeg haabe, at Indenrigsministeren har faaet at vide idag, at det er en Sag, som ligger særdeles Mange paa Hjerte. Naar det ærede Medlem fra Sorø (Holstein-Holsteinborg) sagde, at han ramte det ikke personligt, kan jeg sige det med samme Ret om mig; thi jeg har i mange Aar ydet Penge efter Kapitelstaxten, men jeg veed, at der er Mangfoldige, som yde den i Korn; det er i høj Grad ubehageligt, og jeg kan ikke forstaa, at man ikke kan faae en Afløsning, som kan blive retfærdig. Vi maa da have Mænd i Regjeringen, som kunne oplyse de Sager, som skulle og bør oplyses, for at kunne slaa ind paa en Vej, som kan ramme det Retfærdige. Jeg for mit Vedkommende stemmer for Flertallets Forslag, og jeg vil sige, jeg gjør det med Glæde, fordi jeg vil lade Regjeringen og enhver Modstander af Sagen vide, at det er Noget, der ligger os paa Hjertet at faae ordnet og faae ordnet saa hurtigt som muligt.

Clausen: Det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg) yttrede nylig meget bestemt, at Forslaget, som det nu foreligger fra Flertallet, sandelig ikke var fremkommet af Hensyn til Tiendetagerne. Jeg erklærer ligesaa bestemt, at Forslaget, saaledes som det for Diebliffet foreligger fra Flertallet, netop er fremkommet af Hensyn til Tiendetagerne. Forslaget, saaledes som det oprindeligt var indbragt af Forslagsstillerne, var fremkommet af Hensyn til Tiendeydernes for at imødekomme Tidens Fordringer, thi Alle ville vist anerkjende, at det ikke er tidsparende at yde Korn in natura. Det medfører Forhold, som høre til en svunden Tid; det medfører, at unge Memesker, som tage imod Kornet, ofte kunne komme til at vrage Korn, som gamle erfarne Landmænd levere, og som efter deres Overbevisning er godt, samt at Folk komme til at modtage Korn, som neppe kjende Forskjel paa Byg og Hvede; vi have Exempler derpaa. Det Forslag, der er indbragt af de ærede Forslagsstillere, er fremkommet til Tiendeydernes